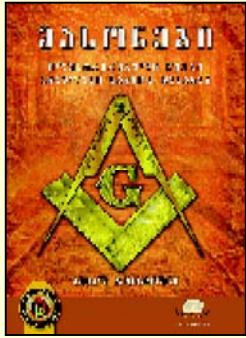

ახალი თაობა

8 მაისიდან „ახალ თაობასთან“ ერთად მასონები

აუსვ უუპასუფ გვსულ - !) კვკვ

js[if,fsb7 (vifcb7 @)!@

1109 (5799)

afcb5 #) stshb

ბიძინა ივანიშვილი 27 მაისს თავისუფლების მოედანზე აქციას მოაწყობს

„ქართული ოცნების“ ლიდერმა სააკაშვილს სასამართლოში უჩივლა

— ავ. 5 —

გერაბიშვილმა შალვა ნათელაშვილი შავ სიაში“ შეიყვანა

— ავ. 4 —

ნაციონალი ხათუნა კალაშელიძეს ხელს აუარებენ

ავ.5

ხელისუფლებამ უნდა დაამტკიცოს, რომ პატიმრები მათ გამთ არ ისოცებიან

ლაჩია სვასილაური სტაფუსით ისარგებლებს

ავ.2

საქართველოს კონსტიტუციას ნაციონალები ისე ჭრიან და კერავენ, თერძ ბესოსაც კი შეშურდება. ალბათ, დადგება დრო და ამ ცვლილებებით ჩვენი ტანჯული კონსტიტუცია გინესის რეკორდების წიგნში შევა.

ფიქრია ჩინრაძე: ეს ხელისუფლება აუსილაბლად დასრულდება!

ავ.4

ჯონდი ბალათურია: სააკაშვილმა თავი მოგვჭრა!

ავ.3

ნაციონალები თბოზიციას პრეზიდენტის განცხადების დამახინჯებაში ადანაშაულებენ

საპარტველოზი კიდევ ერთი პროფკავშირები შეიქმნა

ავ.3

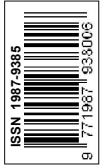
ბიუჯეტის პროექტს პარლამენტში მოგვალ კვირას გააგზავნიან

ავ.5

ქუთაისის პარლამენტში დაუბატები რაფუბატებით დასსლუბიან

ავ.2

7 ვუბინმა შეურახსყოფა მოგვაყენა?

6 გიორგი გამხამელიძის მამამ ხელს სააკაშვილის რაუმიის“ შეხვლინაენ მოუწოდა

2 გიორგი თარგამაქა: რახ საპარტველოზ პარლამენტში სლუბა, აბსურდია

6 კახეთში კლიარი ნეივის შელუბად სილი დაზინდა

ჯონი ბალთუკია: სააკაშვილმა თავი მოგვჭრა!

ნაციონალური თბოსიციას პრეზიდენტის განცხადების დამახინჯებაში ადანაშაულებენ

თეა მარსეაძე

2 მაისს ქუთაისში პრეზიდენტის მიერ გაკეთებული განცხადებები გუშინ პარლამენტში დიდი გახიზვის მიწვევა გახდა. თბოსიციამ პრეზიდენტი საზოგადოების შეურაცხყოფაში დაადანაშაულა. ნაციონალიზმი თბოსიციას პრეზიდენტის სიტყვების ინტერპრეტებაში დასდო ბრალს.

2 მაისს პრეზიდენტმა სააკაშვილმა განაცხადა, რომ აფხაზეთი საქართველოს შემადგენელი ნაწილი არ იყო. უფრო ადრე კი მან თქვა, რომ რუსეთს თავის სხეულის ნაწილად გაუგზავნიდა თუ ისინი ცხინვალს და აფხაზეთს დაბრუნებდნენ. საზოგადოებაში ორივე განცხადებას მკვეთრი რეაქცია მოჰყვა. თავისი წილი აღმწოდებელი გია ცაგარეიშვილმა და ჯონი ბალთუკიამ გამოხატეს.

გია ცაგარეიშვილი პრეზიდენტს მიხედვით სააკაშვილის მიერ ქუთაისისთვის სახალხო ზეიმზე აფხაზეთზე გაკეთებული განცხადებას ცინიკურს, სამარცხვინოსად და აღმამართლებელს უწოდებს.

პრეზიდენტმა ქუთაისში, ლადო მესხიშვილის სახელობის თეატრში მიხედვით გამოსვლისას თქვა, რომ აფხაზეთი საქართველოს შემადგენლობაში არ ყოფილა, სოხუმზე სიმღერეზი არ იწერებოდა და აფხაზეთი ილუზია ყოფილა. ეს არის ცინიკური და აღმამართლებელი განცხადება, მით უმეტეს, მაშინ, როცა ამათ პირველი პირი უსვამს ხაზს, – განაცხადა ცაგარეიშვილმა.

დეპუტატის განცხადებით, სააკაშვილმა თავისი დაუფიქრებლობით რუსებს და საქართველოსთვის დიდი ხნის სურვილი აუსრულა.

რუსეთის ფედერაციაშიც და სხვა არსებულ სტრუქტურებში პრეზიდენტის ამ განცხადებით შეშფოთების მიხედვით, რაც ათწლეულების მანძილზე ასე უნებურად, – აღნიშნა აღმამართლებელმა დეპუტატმა.

მისი აზრით, ამ განცხადებით სააკაშვილმა ყველას დიდი შეურაცხყოფა და ტკივილი მიიყენა. ცაგარეიშვილს აინტერესებს, რა პასუხს გაცემს პრეზიდენტი აფხაზეთიდან გასაღწევად და აფხაზეთში დაღუპულ ქართველებს.

პრეზიდენტის განცხადებით, თურმე 100 000-ობით ქართველი, ვინც აფხაზეთში ასწლეულების მანძილზე ცხოვრობდა, ილუზიაში ცხოვრობდა. იქნაღი დევიდობები უკან დაბრუნების ილუზიაში ცხოვრობდა და ათი ათასობით მებრძოლი, რომელიც იქ დაიღუპა, თურმე ილუზიისთვის დაიღუპა, – განაცხადა ოპოზიციონერმა გია ცაგარეიშვილმა წარმოიდგინა.

გინა, რა მოხდებოდა, მსგავსი ტიპის განცხადება ოპოზიციის რომელიმე წარმომადგენელს რომ გაეკეთებინა. – რომელიმე წევრს რომ ეს გაეკეთებინა, წარმოიშობებოდა, რა ამბავს ატეხდით და რა ეპითეტებით შეგვატყობდით, – აღნიშნა ცაგარეიშვილმა.

მსგავსი განცხადების გაკეთების შემთხვევაში ნაციონალიზმი ეპითეტების შემოქმედებაში დაიჭრება.

ტეტის შემოქმედებაში არ შემოიფარგლებოდა. იქ ცემა-ტყეპაც ატყეფებოდა. გასულ წელს კაცო ბობოხიძემ პეტრე მარაბის მუშტი იმიტომ ჩაარტყა, რომ მან თქვა, ავსიის ომი სააკაშვილმა დაიწყო. წარმოიდგინეთ, რას იზამდა ნაციონალიზმი, იფანტებოდა ან თუნდაც ალასანის რომ ეთქვათ, აფხაზეთი საქართველოს შემადგენლობაში არ ყოფილა.

ნაციონალიზმი თუ დეპუტატები, სააკაშვილს მოჰლად ასე არ უთქვამს და ოპოზიციამ სხვაწარადაც გაიყო. თავისებურად გაიყო ჯონი ბალთუკიამ სააკაშვილის განცხადება სხეულის ნაწილების მოჭრადაც დასაჯებლობით. მისი თქმით, ამ განცხადებით სააკაშვილმა მთელს დუნიანს მოსჭრა თავი საქართველოს.

ნაი სააკაშვილის სხეულის ნაწილებზე დაიწყებდა საუბარს. დეპუტატმა პოლიციის დღე გაიხსენა. ეს დღე საქართველოში რატომღაც გიორგობა დღეს აღინიშნება. პოლიციის დღე 6 მაისს 2010 წელს დაწესდა.

წელს პოლიციამ ეს დღე აღდგო და დღე ამით გორში აღნიშნა. ღონისძიებზე, ბუნებრივია, საქართველოს პრეზიდენტიც იყო მიწვეული. ოპოზიციონერი დეპუტატი ამითაც აღმამართლებელი და ერთი საინტერესო დასკვნაც გააკეთა.

6 მაისს მთელი ერი ზეიმობდა წინდა გიორგის დღესასწაულს, ხოლო სააკაშვილი – პოლიციის დღეს. ერი იდგა დღესასწაულში. პრეზიდენტისთვის 6 მაისს მხოლოდ პოლიციის დღე იყო. ის დაკავებული იყო ჩვენი ღაზ-ძღვა-ცინიებით. ეს მიზნობრივად დასჯა არის. სააკაშვილი პოლიციის მხარეს და პოლიციის იმედი აქვს, ხოლო ჩვენ წინდა გიორგის მხარეს ვართ და ვინცა გიორგის იმედი გვაქვს. სააკაშვილი არ დააკვირდა, ასეთი რამ რომ გაეკეთა. მან ვეღარ დაძალა, თუ როგორ სძულს თავის სამშობლო და ტრადიციები, – განაცხადა ბალთუკიამ.

დეპუტატი ამტკიცებს, რომ პრეზიდენტი ძალადუფლებით დაკარგვას გარწმობს და ამის ნიადაგზე წერეული აშლილობა დაემართა. ბალთუკია სწორედ ამას უკავშირებს სააკაშვილის მიერ გაკეთებულ უცნაურ განცხადებებს.

პრეზიდენტმა თავის განცხადებით თავი მოსჭრა მთელ ქვეყანას. ეს მაშინ მოხდა, როცა დიმიტრი მედვედევს შესთავაზა აფხაზეთის და სამაჩაბლოს გაცემა მისი სხეულის ნაწილებში. ის კი არ თქვა, აფხაზეთისთვის თავს დაედებ ან გულს გაეშვებოდა, სრულიად სპორტული განცხადება გააკეთა. ამით გამოჩნდა, რად უფროს მას დაკარგული ტერიტორიები. პრეზიდენტის ასეთი განცხადება ყველა დევნილის შეურაცხყოფა იყო, რომელიც სამშობლოსთვის დაიღუპნენ. ეს იყო პრეზიდენტის სრული ლუსტრაცია. მან გამოამჟღავნა, თუ როგორ სძულს თავის სამშობლო, – მიიჩნევს დეპუტატი.

მისი თქმით, ასეთ დაუფიქრებელ განცხადებებს თვით გიგი მიტლერიც კი არ აკეთებდა.

გაგვიკითხა სამდე, რომელიმე პრეზიდენტს მეორე ქვეყნის ლიდრისთვის ეთქვას, სხულის ამ ნაწილს მოვიყვანე და რაიმე ტერიტორიაზე გაგიკვლი, – ჩაქნა ნაციონალურმა ბალთუკიამ.

მათგან პასუხი რომ ვერ მიიღო, გადაწყვიტა, მათთვის უფასო რჩევა მიეცა.

ეს კაცი დააწინარეს. ჩვენთვის ყველაფერი ისედაც გასაცხადია. მისი მორალის და ზნობის შესახებ გარეგანი კარგად იცის. ისეთ განცხადებებს მაინც წუ გააკეთებს, რომ ხარხარის ობიექტი გახდეს. ჩვენ იმაზე ვართ ვადარდებით, ვცუ თუ გაცხადს დაცინვის ობიექტი. ჩვენ იმის გამო ვადარდებით, რომ მისი ნაწილები მთელ საქართველოს დასცინიან, – განაცხადა ბალთუკიამ.

ცაგარეიშვილის და ბალთუკიას მორალურებს ნაცემლები ოპოზიციის მიმართული უნებუნებ. განმარტებული და შეშფოთებული მოგვიხსენეს. სტუთარი განცხადებების მიერ გაკეთეს.

საპარლამენტო უმრავლესობის ლიდრმა პეტრე ცისკარიშვილმა ოპოზიციას აფხაზეთთან დაკავშირებით საქართველოს პრეზიდენტს მიხედვით სააკაშვილის განცხადება განუხარტა.

ისე, ცისკარიშვილს წესით, გუშინ სხვა განმარტებები უნდა ეკეთებინა. მის საპარლამენტო უნდა ახმებებს კალიბრი შეესივნ და იქნებოდა ფაქტურად შემსურველი. კალიბრისთვისაც მოიცლის აღბათ ცისკარიშვილი. გუშინ კი სააკაშვილის განცხადებების განმარტება აუბოძინა.

არავისთვის გასაკვირი არ არის, როგორ მუშაობდა საბჭოთა პოლიტიკა და პროპაგანდა, მისი იდეოლოგია, რომ ქართულ ცნობიერებაში აფხაზეთი დანარჩენი საქართველოს განუყოფელი ნაწილი იყო.

ნუყოფელი ნაწილი არ ყოფილა იყო, ასევე აკრძალულიყო კვლევები ერთიანი საქართველოს შესახებ. ეს ვინმესთვის გასაკვირი? ამაზე იყო საუბარი ბატონი პრეზიდენტის მხრიდან. ან თვითონ საქართველო იმ პერიოდში თავის თავს ეკუთვნოდა? ალბათ, თქვენ არ გახსოვთ, მაგრამ საქართველოს დემოკრატიული რევოლუცია იყო. თქვენ გინდათ, დღესაც იქ დაგვრუნდეთ. თქვენი ლიდრები მოსკოვიდან იღებენ დირექტივებს და თქვენი პოლიტიკა იმისკენ არის მიმართული, რომ საქართველო რუსულ იმპერიას ჩაბარდეს, ისევე დიდი რუსეთის ერთიანი რეგიონი გახდეს, – მიმართა ოპოზიციის ცისკარიშვილმა.

უმრავლესობის ლიდრმა აქაისი მაკალითი გაიხსენა, რომელიც, მისი თქმით, საქართველოს იურისტების შილოდ 2004 წლიდან დაქვემდებარა.

გასული საუკუნის 90-იან წლებში, ასლან აბაშიძის პერიოდში და 2004 წლამდე აქარა საქართველოს იურისტების – თბილისის ექვემდებარებოდა? რეალურად აქარის შემოშტკიცება დანარჩენ საქართველოს ტერიტორიასთან 2004 წლის შემდეგ მოხდა და ამაზე ვინმეს ვიბების ნიშნები უნდა დაეკეთებინა? – აღნიშნა პეტრე ცისკარიშვილმა.

ევროპასთან ინტეგრაციის საქართველოში კომიტეტის თავმჯდომარე დავით დარჩიაშვილი კი ოპოზიციის პრეზიდენტის მიერ სოხუმზე გაკეთებული განცხადების ინტერპრეტაციაში ადანაშაულებს.

მხოლოდ ცაგარეიშვილის აღიარების შეკრებებში შეიძლება დაიბადოს აზრები, რომელიც პრეზიდენტის ნათელ განცხადებებს არ შეეცდის. ყველაფერი, ვისაც მოსმენილი აქვს პრეზიდენტისთვის და ვისაც სადი გირნება გაანაჩნია, იტყვის, რომ პრეზიდენტი საქართველოში საბჭოთა პოლიტიკაზე, – განაცხადა დარჩიაშვილმა.

მისი თქმით, 2 მაისს საუბარი იყო საბჭოთა პოლიტიკაზე, რომელიც იდეოლოგიით და ისტორიული ფაქტებით ინტერპრეტაციის გზით, საქართველოს განუყოფელ ნაწილს – აფხაზეთს, საქართველოსკენ ყოფდა.

საბჭოთა პერიოდში ასევე იკრძალებოდა მეცნიერების მიერ ისეთი კვლევების ჩატარება, რომელიც საქართველოს დანარჩენ ნაწილებთან აფხაზეთის განუყოფელ კავშირს აჩვენებდა, – გაიხსენა ნარსული დეპუტატმა.

ის ამბობს, რომ არ შეეცდებოდა ოპოზიციონერებმა განსაკუთრებით განცხადების ასეთი ინტერპრეტაცია მოახდინონ.

პრეზიდენტის განცხადების ინტერპრეტირება განსაკუთრებით მიუღებელი იმ ალიანსის წარმომადგენლებს, რომელიც ლად საუბრობს და ოფიციალურ ტერმინად ამკვიდრებს „საქართველო-აფხაზეთის“ საზღვარს.

ღვარს, ლად ამბობს, რომ ოპოზიციისთვის საქართველომ დანაშაულები და მათი წარმომადგენელი, ჯგუფობა – ყოფილი ელჩი და უშიშროების საბჭოს ყოფილი წევრი ამბობს, რომ საქართველო რუსეთს მტერი არ უნდა დაუძახოს. თქვენ პრეზიდენტის მიერ საბჭოთა პოლიტიკის შედგენას აფხაზეთის გაუყოფლობაზე საუბარი მიიწვევს. ტერმინად აქვს საუბარი, თუქცა, ცხელაფერს აქვს საუბარი, თუქცა, ცხელაფერს აქვს საუბარი და ქვეყნის 80%-იც, რომელიც ოპოზიციული არ არის. დანარჩენი კი მიმართულია გარკვეულად, – დასძინა დარჩიაშვილმა.

თავისი პოზიცია შოთა მალაშვილმა გამოხატა. მან ოპოზიციის შეფასებები და სერიოზული ბრალდებები გაუწვია.

გაგვიკითხა არ არის, რომ რეფორმების მსხვერპლს, „გაიშნა“ ცაგარეიშვილს ახლანდელი პერიოდის უკერძო, მთლიანად „ქართული ოცნების“ წევრთა აზრზე უნდა, საბჭოთა კავშირში დაბრუნება. მათ სურთ, რომ ოპოზიციული ტერიტორიების ეკონომიკა დაკანონდეს, იმიტომ, რომ არქმედიდან სხვა დაკავლება არ მიუღიათ, – განაცხადა მალაშვილმა.

მან „ქართული ოცნებას“ სტრუქტურა უნდა და პარტისის ლიდრის, ირაკლი ალასანიას მიერ გაკეთებული განცხადებებიც გაეკრიტიკა.

ეს სტრუქტურა ყოველდღიურად გვეუბნება, რომ ომი ჩვენ დავინიჭეთ, ვინაშინაღამ ჩვენ ვართ დანაშაულები. მისი ერთ-ერთი ლიდერი გამოიყენა და საუბრობს, რომ ოპოზიციული ტერიტორიების სახელმწიფო შენარჩუნება ფორმირების ექვითი. ერთსა დასხვა იყო ერთი „თავისუფალი დემოკრატია“, რომელიც ალა-ამადა ხანთან მივიდა და უფრო, ერეკლეს მეზობლებთან არ ჰყავს. საზოგადოება კარგად ხვდება, რომ ზოგიერთი საქართველოს საბჭოთა კავშირის ქრულ-კრიზისული მენტალიტეტის რესტავრაცია სურს. „მეგრამ, ეს მატარებელი უკვე წავიდა. ამის შანსი არავის არა აქვს, არც თქვენი „ოცნებას“ ხელმძღვანელებს – მუტინსა და გენერლებს, – მიმართა შოთა მალაშვილმა ფრაზა „ერთიანი საქართველოსთვის“ წევრებს.

გუშინ მალაშვილს არაფერი უთქვამს საქართველოს მთავარ საფორუმზე. ცოტა ხნის წინ მან განაცხადა, რომ საქართველოსთვის ერთ-ერთი მთავარი საფორუმია დამუხრავი ლენინის.

თეა მარსეაძე

ყვეანაიხი უსწავლობს საქართველოში უნდა მიხედს. ამ უსწავლობების გააძვირებს საინფორმაციო ოცნებისთვის ახ გვიკვირს. ახსაც იხი ჰიროგავში უნდა გაგვიკვირდეს.

გუშინ ოთხშაბათს დამოუკიდებელი პროფესიონალი ასოციაციის „თავისუფალი პროფესიონალები“ დამფუძნებელი საინფორმაციო ჯგუფის ხელმძღვანელმა ახსენა და ხელი მოანდრა მინიშნებს, რომლითაც აღტკინებული პროფესიონალები „თავისუფალი პროფესიონალები – სოლიდარობა 2“ დააფუძნა. როგორც თავისუფალი ასოციაციის კავშირისა და საინფორმაციო ჯგუფის თავმჯდომარე ალექსანდრე მალაშვილიმ ასოციაციის ოფისში დამფუძნებელი საინფორმაციო ჯგუფის მიერ დღეს გამართულ პრეზიდენტ გახანდა, „სოლიდარობა 2“ ხელისუფლებისაგან დამოუკიდებელ აღტკინებას.

საქართველოში კიდე ერთი პროფკავშირები შეიქმნა

რა უნდა შალამბერიძეს

ტიულ პროფკავშირის წარმოადგენს. – მიუხედავად იმისა, რომ საქართველოს დამოუკიდებლობის აღდგენიდან 20 წელი გავიდა, 90 წელია დაღუპულია, რაც საქართველოში მოქმედებს მხოლოდ ერთი, კომუნისტური ნაციონალურ-ფაშისტური ტიპის პროფკავშირი. პროფკავშირების სისტემაში არაფერი შეცვლილა და არსებული პროფკავშირები უმოქმედოა. ის განხვდის ხელისუფლების მართონიჭი და ემსახურება დასაქმებულთა სამსახურიდან გაყრის საქმეს, „სოლიდარობა 2“ დაიცავს დასაქმებულთა უფლებებს, – განაცხადა შალამბერიძემ.

ყოფილი დეპუტატი ალექო შალამბერიძე მხოლოდ დროს ცუდად გადაეკიდა პროფკავშირებს. ცოტა ხნის წინ მან და არაკლი პეტრიაშვილმა ერთმანეთს სერიოზულად დაეყარეს. იმ პროფკავშირების თავმჯდომარე პეტრიაშვილმა თქვა, ეგ ხმას როგორ არ არჩაინა და იღებო. მან შალამბერიძეს ცნობილი ჩხუბისთვის უნდა. პეტრიაშვილის მიტოვებით, პარლამენტში ყოფილას ის სულ ჩხუბობდა. საკრავად იღებ, დეპუტატის მანდატის ნაცვლად ვიბეში კასტრე ედო. პრესკონფერენციაზე სხვა განცხადებებიც გააკეთა. ახალი პროფკავშირების ერთ-ერთმა ლიდრმა ნატო სოფრომაძემ ახალი ორგანიზაციის შექმნის აუცილებლობაზე ისაუბრა. – რადიანდაც დღეს საქართველოში მოქმედ ერთადერთი პროფკავშირი წარმოადგენს ხელისუფლების სათავეში მოქმედებელი ნაციონალური კლასის მიერ განხორციელებული ორგანიზების არ იცავს იმ ადამიანების პროფესიული უფლებებსა და ინტერესებს, რომელთა ინტერესების სადარჯოზე უნდა მოქმედებდეს პროფკავშირი, ჩვენ, საინფორმაციო ჯგუფის წევრები, რომელთა შორის არიან საზოგადოებისთვის ფართოდ ცნობილი დამოუკიდებელი პროფესიონალი ასოციაციის „უმუშევარი კავშირი“ და „საქმისათვის“, „საქართველოს პედაგოგთა ასოციაცია“, „რეკონსტრუქციის თავისუფალი პროფკავშირი“, „თავისუფალი უფლებების ასოციაცია“, „გარე მოვალეობა ლიგა“, „სამართლებრივი ტაქსების თავისუფალი პროფკავშირი“ და სხვა ნაკლებად ცნობილი, მაგრამ

რები, რომელთა შორის არიან საზოგადოებისთვის ფართოდ ცნობილი დამოუკიდებელი პროფესიონალი ასოციაციის „უმუშევარი კავშირი“ და „საქმისათვის“, „საქართველოს პედაგოგთა ასოციაცია“, „რეკონსტრუქციის თავისუფალი პროფკავშირი“, „თავისუფალი უფლებების ასოციაცია“, „გარე მოვალეობა ლიგა“, „სამართლებრივი ტაქსების თავისუფალი პროფკავშირი“ და სხვა ნაკლებად ცნობილი, მაგრამ

მოქმედ ასოციაციები, რომლებიც წლების განმავლობაში აქტიურად დგანან და მათთან პროფესიონალების ინტერესების დაცვის აუზანდრში, ვახდებენ, რომ ვერცხით აღტკინებული პროფკავშირის „საქართველოს თავისუფალი პროფკავშირის – სოლიდარობა 2“ და ვაერთიანებენ ჩვენს ძალებს, სოლიდარულად და მთლიანად პროფკავშირების მიხედვით.

საინფორმაციო ჯგუფის წევრები უახლოეს დღეებში მოამზადებენ დამფუძნებელ დეკლარაციას და ყოველთვის მათგან განსხვავდებიან. ამ პროფკავშირების შექმნამ პროფკავშირების დიდი აღმშობელი გაიხსენა. ახალი პროფკავშირები ამბობენ, რომ ძველების არ უმინიათ.

გურამ ოღიშარია: აფხაზეთთან საუბარი პრობლემების ბარჯზე უნდა დაიწყო

გულაგი ბაბაძე

მწეხარ გურამ ოღიშარია მარჩია, ხომ 2008 წლის შემდეგ აფხაზეთთან დაკავშირებით სიტუაცია უფრო დამძიმდა. საქართველოს ხელისუფლებასა და აფხაზებს შორის დილოგი ახიხი. ახად, ახის საყიოხი, ხომეხეხე აფხაზებს ხელისუფლება უნდა ენაახაიხი. თუხე, მანამდე თიოთირ ქაიხივე საზოგადოებაში უნდა შედეგს დილოგი და ახადგახეხე და უფრო თაობების ეხეხიის ჰაიხომინიხეხე უნდა მოხეხეს.

გურამ ოღიშარია

– 1991 წლის ბოლოს, იმის მაგივრად, რომ აფხაზეთთან დილოგი შეგვეწარმოებინა, ქართველებმა ერთმანეთს განწყვიტეს დილოგი და თბილისში ერთმანეთი დახვდნენ. მაშინ თბილისში მომხდარის თაობაზე კადრები რომ გავრცელდა, აფხაზმა არაკვალებმა უფროს იმ აფხაზებს, რომლებიც ნეიტრალურები იყვნენ, ხომ გაითარათა, ქართველები ვინ არიან, თქვენ კიდევ არ გჯეროდათ ჩვენი (იქ იყვნენ აფხაზები, რომელთაც არ სჯეროდათ რადიკალების), ხომ ხედავთ, როგორ ხიციანდეს ისინი ერთმანეთს, ხახაი, თქვენ რა მოგიბოძა, თქვე უფლებები – ნამოვლენ და გადაცვივლიანი. ამიტომ შემიძინდეს ის აფხაზები, რომლებიც ნეიტრალურები იყვნენ და სისხლით ნათესაობა აკავშირებდათ ქართველებთან. შემდეგ გამსახურდია ჩემთვის აღმოჩნდა, სამკერლოში წავიდა დაბირისბირება, შიგით კიდევ იყო შეტაკება. აფხაზები კადრებს ავრცელებდნენ და ამბობდნენ, გადაცვივლიანი. ამან შიში და უნდობლობა ჩაწერა მათში. ამიტომ საჭიროა, პირველ რიგში, დილოგი ჩვენში შედეგს, შემდეგ კი პრობლემების გარეშე დაიწყოთ საუბარი აფხაზებთან, – განაცხადა გურამ ოღიშარია.

– ბატონო გურამ, თქვენ ყოველთვის აფხაზეთთან ადამიანურ ურთიერთობებზე წერდით, თქვენი ნაწარმოებები პოლიტიკური არ არის. თქვენთვის იგივემარად თუ უახსოვიათ, ან თუ თარგმნიან თქვენს ნაწარმოებებს?

– დიახ, რამდენიმე მწეხარია, რომლებიც თარგმნიან ჩემს რომანებს. ერთ-ერთი არის მწერალი და მწეხარი. – **აფხაზია?** – დიახ, აფხაზია. ის ამბობს, ნაწყები მეგრული გვარია, მაგრამ ბაბუაჩემის ბაბუა გამოსულია, აფხაზურ სოფლებში ცხოვრობდა და გააფხაზდა. სხვათა შორის, აფხაზები მყავდა, ჩემიძე, ერთ დროს გურიიდან გამოსული (მისი წინაპარი მღვდელი იყო) და ისიც იყო ჩამოყალიბდა.

– აფხაზები ნიშნებზე თუ არა რაზე. თუ წერენ ნაწარმოებებს, სადღე განწეხა იხახეხე, ენახეხეხე თუ არა ის ურთიერთობები, რომელიც ადრე უსახელოდ ქართველებს? თქვენ თუ იგივეთ ახლა იქნა სიტუაციის?

– რა თქმა უნდა. ცალმხრივი არაფერია, მათაც აქვთ ნოსტალგია. მათაც უნდა ურთიერთობა ჩვენთან, თანაც დიდი სიახლედ აკავშირებენ. სახალხო დილომატიის ეგიდით როცა დაელოდი, ეს ჩანდა, მაგრამ იქ არ იყო საუბარი პოლიტიკურად შემოსულისა და თანაცხოვრებაზე, არ ვსაუბრობდით იმაზე, როგორ სტატუსი ექნებოდა, ყველა ამბობს, ჩვენ ერთმანეთს ვერ გავცემვით, ჩვენ გვაკავშირებს საერთო ისტორია, საერთო ნათესაობა, საფლავები, ყველაფერი ერთმანეთს ემთხვევა. ბოლოს და ბოლოს, კულინარია, მკერებებიან სახალხოებს გამო იგივე კულინარია აქვთ. მით უმეტეს, როცა ნათესაური კავშირებია. აფხაზებში რომ ჩაივლიო, მათი დიდი სიმპოქი, ვისხედავ იქიდან მასალებს მოკითხვებზე, მუსიკებზე, ანა და ამ ლტოლვილთა ცენტრში ცხოვრობს, ბიძაშვილია ჩემი, უფრო, რომ კარგად ვარ და ა.შ. ძალიან დიდი სია ჩამომიტანია. ერთი წუთით არ შეპარება ეჭვი, რომ ჩვენ და აფხაზები აუცილებლად მოვეხებოდით საერთო ენას.

– ადამიანებს წინარების სულავეებთან რომ არ უშეხებენ? თუ არის შესაძლებელი, რომ ის მიიწე ვაკეთებდეს, ლტოლვილების თავისი ოჯახის წევრების სულავეებზე მისვლა მიიწე შეეძლიათ

წელიწადში ერთხელ, ვიქვით, ადღგომის დღესასწაულზე? ანაუ თუ გჯეროდათ სა-სულავე მათთან?

– კი, როგორ არა. კვიპროსის მაგალითი მოგვიწინდა, სადაც თითოთ ხალხმა მოლაპარაკა, სადაც ბერძნები ადღგომისა და შობის დღესასწაულზე ჩადიან, მუსლიმანები უშეხებენ. ჩვენც მოვილაპარაკებთ, მაგრამ მათი ადამიანები, რომლებიც დადინ არაი ახობილების სულავეებზე.

– ვისთან მოლაპარაკეთ?

– სახალხო დილომატიის ეგიდით შეხვედრისას მოვილაპარაკებთ. არის ხალხი, ვისაც აქვს სასულავე, მივიდეს სულავეებთან, მაგრამ მათი ოდენობა ძალიან მცირეა. იქ თუ შევს ნათესაი, მიიპატიუხებს და დახვდება, ჩავა, ოფიციალურად სულავე უნდა გააკეთოს. სამწეფოდ, ასეთ სულავე ვითარებაში ვარო. თუ ნათესაი, მგობირი ან ვინმე აიღებს თაობის თავე დაბატეებას, ნავა.

– ეს საკითხი ოფიციალურ დონეზე რომ დადგეს?

– ეს საკითხი ოფიციალურ დონეზე რომ დადგეს, პოლიტიკოსებს შორის უნდა იყოს დილოგი. მათ შორის დილოგი არ არის, ვინც ქართული და აფხაზური მხრიდან გადაწყვეტილებებს აღებლობს.

– სიმ იმართება ქუბურისთვის შეხვედრები?

– იქ უფრო ლოკალურ საკითხებს იხილავთ. თანაც იქ შეხვედრებმა შედეგი მაინცდაიწე ვერ გამოიღო. ყენვაშიცა შეხვედრები, მაგრამ ვერც იქ შეხვედრებმა გამოიღო შედეგი. ეს ის საკითხია, რომელიც ხელისუფლებამ უნდა გადაწყვიტოს მათთან დილოგი. მაგრამ ჩვენს ხელისუფლებასა და აფხაზებს დილოგი არ აქვთ, 2008 წლის შემდეგ. მით უმეტეს, რაც რუსეთმა აფხაზეთი და ცხინვალის რეგიონი აღიარა. ვინც სახალხო დილომატიის ეგიდით დადიანო, რამდენჯერმე დაეწერა ჩვენი რეკომენდაციები.

– რეკომენდაციები რის შესახებ დნურთ?

– თუნდაც რელიგიურ დღესასწაულებთან დაკავშირებით აქედან ხალხს იქ ჩასვლის უფლება რომ ჰქონდეს. შეიძლება მათ ეწიოთ, ამდენი დევილი ერთბაშად, ერთ დღეს რომ დაიძრას და გადავიდეს აფხაზეთში, მაგრამ ეს ტექნიკურად მოსაგარეული საკითხია. ხალხის შესვლასა და ტექნიკურ დეტალებზე ხელისუფლებამ უნდა მოლაპარაკოს. სამწეფოდ და საუბურდ, მათ შორის დილოგი არ არის.

– დილოგი მესამე ძალა ხელისშემშლელი არ არის?

– რა თქმა უნდა, მაგრამ 2008 წლის შემდეგ სიტუაცია უფრო დამძიმდა. აფხაზეთში დარჩენილ ახლობლების სულავეებთან რელიგიურ დღესასწაულებზე მისვლის საკითხის გადაწყვეტა უფრო ადრე შეიძლება და, ჯერ კიდევ შევარდნიანის მმართველობის დროს და შედეგად სააკაშვილის მმართველობის პერიოდშიც, როცა განწყობილების შემქმნელი იყო არაკული აღსანიან, ის მაშინ პრეზიდენტის წარმომადგენელი გახლდათ. ძალიან კარგად იცნობდა აფხაზებს და ძალიან კარგად მიიღეს. შემოიღია ეთქვა, რომ ირაკული აღსანიან აფხაზეთში მოიხილა. როდესაც ირაკული აღსანიან აფხაზებს პროექტი წარუდგინა ჩვენი მომავალი თანაცხოვრების შესახებ, 2006 წელი იყო. 2005-2006 წლებში პროგრესული გახლდა. მაშინ ჩვენ აფხაზეთთან დილოგი შევედით. ეს არ იყო მხოლოდ სახალხო დილომატიის დილოგი. ეს იყო შემთხვევა, როდესაც სახალხო დილომატიის და ხელისუფლება რაღაცნაირად პარალელურად და ერთად მუშაობდნენ.

– ამ სიტუაციიდან რუსეთი გვერდზე რომ გადაგდეს, აფხაზეთსა და ქართველებს შორის დილოგი შესაძლებელია?

– შესაძლებელია, მაგრამ უკლებლივ, რომ ამ ეტაპზე რუსეთი გვერდზე გამდგომი არ არის. თუ რუსეთი არ ჩაერთა ჩვენს ურთიერთობებში, რა თქმა უნდა, ჩვენი დილოგი შესაძლებელია, მაგრამ მოლაპარაკებით, უპირველეს ყოვლისა, იმ ადამიანებმა უნდა ანარმოონ, რომლებიც უკვე არიან დილოგი და გამოცდილება აქვთ.

– მოლაპარაკებები პიროვნებები, დანაღვივლი ველი და ხელისუფლებები, ანუ ეს ყველაფერი არის, ვიქვით, პოლიტიკის საქადრაკო დაფა, სადაც თაბაზეში შარაგები მონაწილეობენ. თქვენ უკვე ჩაებით იმ პოლიტიკურ თაბაზეში. თქვენ პარტიის მომავალში გარკვეული როლი შეიძლება დაეკისროს საქართვე-

ლოს ცხოვრებაში ამ საკითხების გადაწყვეტაში. თქვენი ეს ნაბიჯი აფხაზეთთან დილოგი დაგეგმარებულია?

– როდესაც ქართველმა საზოგადოებამ თითოთ შეწყვიტა ჩვენ შიგით დილოგი და ორ ნაწილად გაყო, ერთმანეთს იმი გამოეუცხადეთ და ვესროლო, ჩვენ ვერ გადავლაპარაკებოდით ვერც აფხაზებს და ვერც სხვებს იმით, რომ პირადად გუხებდა, თუ გინდა ჩვენთან საუბარი, მაშინ ერთმანეთს კარგად უნდა დალაპარაკოთ. განსაკუთრებით ბოლო პერიოდში გვიჩვენებს, რომ ქართველი საზოგადოება გარკვეული თვალსაზრისით დაბირისბირებულია. ღმერთმა გავშროს გახლება. ჩვენმა საზოგადოებამ ეს უკვე გამოიარა, ჩვენც გამოცდილება შევიძინეთ და ის არ გამოიარება, რაც 1991 წლის ბოლოს მოხდა. ჩვენ კიდევ გამოვიარეთ ვარდების რევოლუციის პერიოდში, რომლის პლუსიც ვნახეთ და ისიც, რაც არ მოგვინდო. უფლებები არ მოხდა, მაგრამ უნდა ვივლიოთ, რომ ჩვენი საზოგადოება შიგით დაბირისბირებულია. ეს ეტყობა მასმედიადაც და თითოთ ადამიანებზე დაყოფილი არიან. დღეს სიმარტოლის თქმისა და პატივისცემის გარეშე არავერი გამოვიავა. ადამიანებს სიმარტოლად უნდა ეუთხარა. წინააღმდეგ შემთხვევში გაღრმავდება ის უსწერული, რომელიც დღეს ჩვენშია. ამიტომ მიზნდა ჩემი გაური მოუტინო და დავდი იმ საქმეში, რომელიც ქართველ საზოგადოებას გააერთიანებს, ბოლო ბოლო, ჩვენ ერთმანეთს უნდა გავუთო, როგორც ვეროპულ საზოგადოებებშია. ის ქვეყნები ამას უკვე აკეთებენ, საიკონაც ჩვენ მივივართ. თუ ჩვენ ერთმანეთს ვერ დაველაპარაკებ, კრიტიკა, სხვისი აზრი უფლებებამ არ მოიხილა, უკუაღი, არად ჩაავად და მხოლოდ ერთგულ ჯგუფებს დავეწერო, არფერი გამოვა. მეგონა, „ჩვენ ერთი ვუღი ვართ“, საქართველოს წინააღმდეგ, მაგრამ აღმოჩნდა, ეს „ერთი ვუღი“ სიმღერა ყოფილა. თუ ჩვენ ახლაგაზრდა და უფროსი თაობის ენერჯის საპროინოცა ვერ მოვახერხებ, ვერც აფხაზებსა და ოსებს ვერ დაველაპარაკებთ. კრიზისიც უფრო გაღრმავდება.

– თქვენ ამ საკითხებზე ბატონ ბიძინასთან საუბარი გქონდათ?

– რა თქმა უნდა. ჩვენი აზრები ერთი-ერთზე ერთმანეთს ემთხვევა. ჩვენი ტონალობაც ერთმანეთს ემთხვევა. ბატონ ბიძინასთან პარმონიული ურთიერთობა მაქვს. ამიტომ გადაწყვეტე ნამოსულთავე აქ, რადგან ამდენი თანამაზრეა. აქ არის პაატა ზაქარეიშვილი. ასევე პარტიამ არიან სხვა ლიდერებიც, რომლებიც აფხაზეთთან საუბრებზე. მაგალითად, ირაკული აღსანიან. ჩვენი აზრები ერთმანეთს ემთხვევა. ჩვენ მივავანია, რომ ემიგრაცია აგებული პროგრამა კი არ უნდა დაველო და ვიძიოთ, აფხაზებისა და ცხინვალის რეგიონის ყოველ კვადრატს დაიბრუნებოთ, არამედ ჩვენთვის პირველი საზრუნავი ადამიანებია. აქ უნდა გავუფროთილდეთ ადამიანებს და იმ ადამიანებთან ვიყოფიოთ საერთო, ანუ ის ადამიანები უნდა დაიბრუნო და კვადრატული მეტრები შემდეგ შემოტრიალდება მუსსევ. დღეს ეს რთულია, მაგრამ ამის გაკეთება შეიძლება.

– აქედან თქვენ აფხაზებს ხედვებით სახალხო დილომატიის ეგიდით. ახლა შესაძლებელია თქვენი სტატუსი შეიცვალოს, ვიქვით, პარლამენტის წევრი გახვით და სხვა მინდათი აღჭურვილი, ახლა უკვე პოლიტიკოსი და სახელმწიფოს წარმომადგენელი წარდგეთ აფხაზეთთან შეხვედრაზე, როგორ შეგხედებთან აფხაზეთში?

– წინასწარ მიჭირს ამის თქმა, რადგან ახლა მე მარტო არ ვარ. მე ჩემს გუნდთან ერთად (რომელსაც „ქართული ოცნება“ ჰქვია) და ჩემს კოლეგებთან ერთად ვარ. გაქროლო პერიოდში ქართულ-აფხაზურ ურთიერთობებზე ბერი კონცეფცია დანერგა თუ როგორ უნდა იყოს სახელმწიფო. ამაში უცხოელებიც მონაწილეობდნენ, ქართველებიც და აფხაზებიც. ეს კონცეფციები დიანდა და დილოგი. ეს ისეთი კონცეფციები იყო, რომელიც უნდა გვემსჯელო, მაგრამ საუბრამდე საქმე ვერ მივიდა.

– ჩვენიც მოსწონი კონცეფციები იყო?

– დიახ, საინტერესო კონცეფციები იყო ჩვენთვისაც და აფხაზეთისთვისაც.

– თქვენს პირად კონცეფციასთან რომელი უფრო ახლოსა?

– პირადად მე არასოდეს მჭირია კონცეფცია.

– იყო ბიძინისა და ზაქარეიშვილის, უტუბაშვილისა და ბაქრაძის კონცეფციები. თქვენთვის რომელი მისაღები, თუ მათში შესწორებები საჭირო?

– ამ კონცეფციების შემუშავებაში მონაწილეობა არ მიმიღია, მაგრამ ყველა წავიკითხე. კონცეფციის მთავარი აზრია, კონცეფცია უნდა დაიწყოთ დილოგი, ანუ პრობლემის გარეშე საუბარი. თუ ორივე მხარე შეთანხმდა, შემდეგ მასში შეიძლება ბერი რამ შეიცვალოს. ეს იქნება ისეთი დოკუმენტი, რომელიც აწყობს ორივე მხარეს. მე მჯერა, არსებობს სიკრეში წერტილი, რომელიც აფხაზ ხალხსაც აწყობს და ქართველსაც.

ახალი პოლიტიკური წინააღმდეგობა დაიწყო

ქვეყნის წინააღმდეგ კახეთის მდინარეებში წყლის დონე აიწია. როგორც „ინფორმერს“ გარემოს ეროვნულ სააგენტოში განუცხადეს, მდინარე ქვერმისხევის ადიდებამ სოფელ ველისციხესთან დადასტურებული სიდი დაზიანა. სოფელ ქვერმისხევი კი, სააგენტოში მდინარის მდინარეებზე შეხვედრულია. განხე გადაადგილებას მხოლოდ მაღალი გამავლობის ავტომობილები ახერხებენ. რეგიონში მოხიბულშეზღია კახეთის სამხარეო სამსახურები. გარემოს ეროვნული სააგენტოს ინფორმაციით, ამ დროისთვის რეგიონში წვიმის ინტენსივობა შემცირებულია, თუმცა, სააღმოს საათებში ისევ კოიკსპორული წვიმა მოსალოდნელია. სინოპტიკოსები სრულ გამოდარებას და ტემპერატურის მომატებას მოლოდინეყენის მასშტაბით დღეიდან ვერაულებენ. ნოსქრისი

გიორგი ბაგვაშვილის მამამ ხალხს სააკაშვილის რეჟიმის შესახებ მოუხილა

პრეზიდენტ მიხეილ სააკაშვილის რეჟიმის შეცვლისკენ მოუხილა დღეს მოსახლეობას 4 წლის იმ გარდაცვლილი გიორგი ბაგვაშვილის მამამ, მოქალაქე ჯამბულ ბაგვაშვილმა. გიორგი ბაგვაშვილის გარდაცვალება 4 წლისთავთან დაკავშირებით გაშინი საპროტესტო აქცია ზანდუკელის N4-ში გაიმართა. ჯამბულ ბაგვაშვილის განცხადებით, დღევანდელი დღე მისი შვილისა და ყველა იმ დაღუპულის ხსოვნისადმი პატივისმგებლა, რომლებიც არსებულმა რეჟიმმა ქუჩაში მოკლა. „მიზანდაზმობის კუთხრია, რომ რეჟიმის მეთაური მიხეილ სააკაშვილი დაეცინოს, როდესაც მისი მინისტრი მერაბიშვილი აცხადებს, რომ 4 წელია არავინ მოუტლავს“ – განაცხადა ბაგვაშვილმა. მისი თქმით, ქუჩის მკვლელობებმა ციხეებში გადაიხვეცა და ახლა გარდაცვლილები ყოველდღე ციხიდან გამოვლენ. „ამ დროს კი, მიხეილ სააკაშვილი გიორგი-

ბის დღესასწაულზე ვინო მერაბიშვილს წინდა გიორგის ორდვრით აჯილდოებეს. ეს არის ცინიზმი, რასაც ქართველი ხალხი ნი ალუდგება და ამ რეჟიმს იქტომებრში გაისტეფერებს“ – აღნიშნა ბაგვაშვილმა.

32 წლის გიორგი ბაგვაშვილი 2008 წლის 8 მაისს, ზანდუკელის ქუჩაზე სპეცოპერაციის დროს თავის არმე მიყენებული ჭრილობის შედეგად გარდაიცვალა. შინაგან საქმეთა სამინისტროს ინფორმაციით, გიორგი ბაგვაშვილიმ ავტომობილის მართვისას საგზაო მოძრაობის წესები დაარღვია. პატრულმა მას ჩაერება მოსთხოვა, მაგრამ მძღოლი არ დაემორჩილა. შეიარაღებულმა მძღოლმა მანქანა მიატოვა და გაქცევა სცადა. ბაგვაშვილი პოლიციელის გაფრთხილებას ისევ არ დაემორჩილა, რის შედეგადაც პოლიციელმა ვახტანგ აბუაშვილმა მისი მიმართულებით ისროლა. ბაგვაშვილი საავადმყოფოში მიყვანამდე გარდაიცვალა. ნოსქრისი

გიორგი ბაგვაშვილი

გაიყვანა საქართველო? კონკურსის გააჩვენებელია

კატორეპიკალი

გაიმთავრებენ "უტკარა" და პოეზიის კალენდრის — "პოეზიის 365 დღე" სარედაქციო ჯგუფმა (თამარ ბოდიკაძე, ნინო შამისიანი, მარია ცოხიაძე) 2012 წელს ერთობლივად გაისტუმრეს თურქეთის წიგნ-კალენდარი — "გაიყვანა საქართველო? — 366 დღე" ("Get To Know Georgia_366 days").

კალენდარი საშუალებას გაძლევს უკეთ გაიცნო საქართველო, მისი ისტორია, კულტურა, ეთნოგრაფია, ტრადიცია, სამხარეო და სხვა, რაც საინტერესოა როგორც უცხოელებს, ასევე ქართველი ტურისტებისთვის. კალენდარში თავმოყრილია 366 ამბავი საქართველოზე, მთელი წლის განმავლობაში ყოველდღიურად ნახვლობთ ერთ ცოტას და განვითარებულ მსოფლიოში ამ ცოტას შესახებ. ამბავებში არის ორიგინალური დიზაინით შესრულებული სამაგიერო ბლოკნოტი-ორგანიზმები, რომლის ჩანაწერში მხარე იძლევა ჩამოყვანილ საშუალებებს და წლის ბოლოს კალენდარი-ბლოკნოტის მფლობელი ხელში შერჩა დასურთავებული, მაღალმოტივაციული წიგნი საქართველოს შესახებ თავისი სასაჩუქრე ჩანით. გამომცემლობა „უსტარა“ დარსების დღიდან ჩართულია საერთაშორისო საგამომცემლო ქსელში და სისტემატურად იღებს ინფორმაციას სხვადასხვა სიახლეების შესახებ, ღებულობს მონაწილეობას ონლაინ კვებინებებში.

2012 წლის აპრილში გამომცემლობამ მიიღო შეთავაზება, მიზანშეწონილი მიიღო კონკურსი GOLD INK Award, რომელიც საგამომცემლო ბიზნესში, როგორც ამბობენ, მეტად პრესტიჟულია და უტოლდება კინოინდუსტრიის „ოსკარის“ პრიზს. გამომცემლობამ კონკურსზე 2012 წლის კალენდარი წარადგინა.

გვესაუბრება გამომცემლობა „უსტარა“-ს დირექტორი თამარ ნაჭყალია:

— შემოთავაზების შემდეგ გადავხვეთ კალენდრის კლექტრონული დანი, შემდგომ მიგვითხრობს, კონკურსის მოთხოვნების შესაბამისად შევგვერდო ანკეტი, ანკეტის ჩვენთან ერთად ავსებს სტამბას, რომელიც კალენდარი დაიბეჭდება. კონკურსის პირობებშია ამბავები, ისინი ინტერესდებათ, ასევე ორიგინალური დიზაინის მქონე კალენდარი როგორც ჩანისის ქალაქულდება და ბეჭდვითი და რამდენად სწორად და ხარისხიანად არის პროდუქტი დასრულებული. ამ ანკეტების გაგზავნის შემდეგ მიგვიყვანა პასუხი, რომ კალენდარი „გაიყვანა საქართველო — 366 დღე“ ინგლისური დასახელებით „Get To Know Georgia_366 days“ წარდგინებულია ერთ-ერთ ნომინაციაში და დაავადავსეს საკონკურსო კალენდრების გაგზავნა, ანუ ვიზუალური დაიფიქრების შემდეგ ისინი შეადგინეს როგორც დაპეივის ნაშრომი (ანუ ჩვენი კალენდარი დიზაინი), ასევე შესრულებლის (ანუ სტამბის) შეშუქის პროდუქტს. ანუ, ეს კონკურსი შევასეს, შევდგა თუ არა ტექნიკური საგამომცემლო

ჯგუფსა და სტამბის შორის და შეიქმნა თუ არა საინტერესო და ხარისხიანი პროდუქტი.

კონკურსში შედგება ხდება მონაწილე კრეატიუმი, არსებობს 50 ნომინაცია — დანერგული წიგნის გარეკანი, გავითვის ჩანართადმე, დასდება არამარტო ბეჭდვის ხარისხი, არამედ ისიც, თუ როგორ შეესაბამება დიზაინი გამომცემლო საბეჭდ ქალაქსა და ტექნოლოგიას.

GOLD INK Award — კონკურსის ღებულები გამომცემლობა ავსებს, თუმცა, ყოვლით, რომ ეს წვეთის უკვე დიდი წარმატებაა, მით უფრო, რომ როგორც თავად კონკურსის მესვეურებმა აღნიშნეს, ეს პირველი განაცხადია საქართველოდან და უკვე ამ კალენდარმა მათი დაინტერესება გამოიწვია.

— ამ კონკურსის შესახებ დამატებით თუ გვეტყვი რაიმეს? სხვა დროს ვის გაუმარჯვია?

— ეს კონკურსი 1987 წლიდან ტარდება და საკმაოდ პრესტიჟული კონკურსია. თავდაპირველად მხოლოდ ამერიკის მასშტაბით ტარდებოდა, შემდეგ მოვიდა სხვა ქვეყნები. ტარდება ყოველწლიურად და ჭირვე ყოველწლიურად ახალი ირჩევა, რომელიც შედგის დიზაინის, ხელოვნების, პოლიტიკის მალაი დროის ოსტატები. სულ 50 ნომინაციაში გაიცემა პრიზი. აქ დასდება ყველანაირი პოლიგრაფიული პროდუქტი: — წიგნები, ჟურნალები, კალენდრები, ბროშურები, სასაჩუქრე ჩანაწერი, მოკლე ყველაფერი, რაც პოლიგრაფიულია. მართალია, ყველაფერი პრიზია არ გაიცემა, მაგრამ ყველა გამომცემლობა, სარედაქციო კომპანია ან სტამბა ამასობა ამ კონკურსში ალბათ ერთ ჯილდოთი და რომელიმე ნომინაციაში გამარჯვდება. სამი პრიზი გაიცემა, ოქრო, ვერცხლი და ბრინჯაო. კონკურსი მიზანშეწონილია ღებულებზე როგორც ამერიკული გამომცემლობები, ასევე ევროპული და ჩინური საგამომცემლო სახლები, სარედაქციო კომპანიები, სტამბები. ცნობილი და უზარმაზარი გამომცემლობა დი-იტი DK, რომელიც 51 ენაზე გამოსცემს წიგნებს, ის უკვეყნა ჩინურ კომპანიას ლეო პეიპერს. ამ გამომცემლობას აღებულია აქვს ოქროს პრიზი. ბროშურების ნომინაციაში გამარჯვებული აქვს ლუსის ვიტონის სარედაქციო კომპანიის. კალენდრებში გაიმარჯვა მაიაშვილი წარდგენილი პროდუქტმა.

კონკურსის შედეგები ცნობილი გახდება ავგისტოში, ხოლო დაჯილდოება ოქტომბერში, ჩიკაგოს დიდ სა-

გამომცემლო დარბაზში ჩატარდება. იმ დროისთვის ჩიკაგოში ტარდება საერთაშორისო გამომცემლო გრაფიკულ დიზაინში, ვიზუალური, მალაი საინტერესო კონკურსი და მიეცემა პრიზები, თუკი საქართველოდან სხვა პროდუქტი იქნება წარდგენილი. მიმაჩნია, რომ საქართველოში კარგი საგამომცემლო სახლებია, რომლებიც ძალიან კარგ პროდუქტს ქმნიან.

— კალენდრის დიზაინზე რას იტყვი?

— რაც შეეხება კალენდარს და მის დიზაინს, ქართველმა მკითხველმა და პოეზიის მოყვარულმა უკვე კარგად იცის „პოეზიის 365 დღის“ არსებობა. ამ ორიგინალური კალენდრის შექმნის 3 წლის წინ 3 მეგობარს — ნინა შამისიანს, თამარ ბოდიკაძეს და მარია ცოხიაძეს გაუწინა.

კომენტარისთვის პროექტის ხელმძღვანელს რედაქტორს, **თამარ მუსყაძეს** დასაუკავრდით:

— **ქალაქობრივ თამარ, 2 წელი პოეზიის კალენდრის გამოსცემლი, წელს ორიგინალი კალენდარი გამოვიდა, „გაიყვანა საქართველო 366 დღე“ რაიმე შეცვალეთ კალენდრის შინაარსი?**

— რა გათხრობა, 3 წელი ამ კალენდრის იდეით კარგად და უწყობა უწყობა დაიარსებო. სამწუხაროა, პოეზია რომ გამომცემლო, დამფინანსებელი ვერ ვიპოვე. 2 წელი სტამბა „უსტარა“ თავისი ინიციატივით გამოსცემდა კალენდარს. მაგრამ მესამე წელს, რჩება და ფინანსება ვერ მოვიპოვე. ჩვენი მხრიდან კვლავ „უსტარა“ მისვლა უზრუნველი იყო. მეორე გამომცემელი დაინტერესებულა ჩვენი იდეით, მაგრამ საკმაოდ ძვირადღირებული პროექტია და გამომცემლობის პროექტი მომგებიანი ვერ იქნება, თუკი ვინმე არ დაფინანსა, არ რეკლამა არ განათავსა მასში. ეს ყველაფერი იმიტომ არის საქმით, რომ მსოფლიოში უკვე გამოქვეყნდა ასე იცის მალაი. გამომცემლობა „უსტარა“ დასაუკავრდით კალენდარი პოეზია მიეცემა. ერთ-ერთი მაინც თუ გამოვიყვანა, თანამა ვინცხოვით. თამარ ნაჭყალიამ ჩვენს მოთხოვნა კალენდრის მიმართულება შეუცვალა და შემოგთავაზა, ხომ არ ავობებდ, საქართველოზე გაგვეყვებინა. ამ თემაზე ჩვენი გეგმვა და ნაფიქრი, მაგრამ რაც მხარე დადგა, იმს ვერ ვებეჭდებოდა და იცემა მორულ ოცნებებში გვიქონდა გადაწყვეტილება. რაკი გამომცემლობა დაწინაურდა წინადადება, ჩვენც დაფინანსებით და ერთობლივად მივიღეთ გადაწყვეტილება, ორიგინალი კალენდარი გაგვეყვებინა. საკმაოდ შრომატევადი და სასასუბინებელი საქმეა. პოეზიაზე მეტად მეტი ენერჯია და დრო უფრო. მაგრამ მივიჩინეთ, რომ ასე უფრო მიეცემატივით როგორც ქართველს, ასევე უცხოელი მკითხველის ყურადღებას. ვფიქრობ, არ შეცვალდება.

— **პოეზიის ღირსი გამოსცემლი?**

— 2011 წელს მიიწვი, ვერ წარმოგვეცინა, 2012 წლის პოეზიის კალენდრის თუ ვერ გამოვიყვანო. სამწუხაროა, ურესტარის გამო ვერ გამოვიყვანო, ურესტარის გამო ვერ გამოვიყვანო, ურესტარის გამო ვერ გამოვიყვანო. უფრო სწორია, დიზაინტერესების კი ინტერესებთან, მაგრამ თანხის გადახდა ყველას უფრო. გული არა მარტო მე და ჩემს მეგობრებს დაგვენდა, არამედ პოეტებსაც და მკითხველსაც. ყველას ჰქონდა მოლოდინი, რომ პოეზიის კალენდარი მზის სინათლე იქნებოდა. არ მინდა ვისაუბრო ამ დაშიანზე, ვინც დაგვირდა კალენდრის დაფინანსებას და ბოლო წუთებში გადაიფიქრა.

ში გადაიფიქრა.

— **2013 წლის კალენდარზე უკვე მუშაობთ?**

— რაც არ უნდა დადლო ვიყო, არ უნასიათოდ, პოეზიის კალენდარზე მუშაობა ყველა საქმეს მიჩვენებია. ეს კალენდარი ჩემი ანტიდემპრესანტივატი, ამასაც ვხედავ. ყოველდღიურად ვეცემ ახალ და კარგ ლექსს. წადაწყვეტი, გერვე კალენდრის გვერდზე მივუჩენ ხოლმე ადგილს. არც კი ვიცი ამ ეტაზე რომელი წლის პოეზიის კალენდარს ვავეთებ, აღარ ვაკონტროლებ, სადაც რომელიმე წელს ზუსტად ვიცი, აუცილებლად გამოვიყვანო. თავად პოეზიის კალენდრის იდეის ავტორი ნინა შამისიანივე გერმანიაში ცხოვრობს და დღე არ გავა, ინტერნეტით რაიმე ლექსი ამ რომელიმე ვტყრო არ შემოთავაზოს, ნახე, კალენდრისთვის იქნებ გამოგვადგესო. პოეზიის გარდა, სხვადასხვა თემებზე დავამუშავებ. კარგია, მრავალფეროვანი და საინტერესო მასალები გავექს შეგროვებო, მაგრამ მწელია, ეს ყველაფერი ენთუზიაზმით აკეთო. შენ რომც ვაკეთო, სხვას ვერც, ორჯერ ან სამჯერ რომ დაიბნეო, მეოთხედ უფასოდ და უპირობად ნამდვილად ვეიარ ამუშავებ. ვნახო, რა იქნება, რაღებნიმე დაგვლო პროექტი მაქვს შეტანილი, ველოდები, პასუხებს. რატომაც, შინაგანად მწამს, რომ აუცილებლად გაგვეყვებო 2013 წლის კალენდარი, პოეზია იქნება ეს თუ სხვა რა, ამასაც დრო გეჩვენებს. გამომცემლები და ვიცი, პოეზიის კალენდარს ისე ვაუღმუშავებო, როგორც დედა დასაგრულ შეილს უაუღმუშავებო.

— **ამ კონკურსზე რას იტყვით?**

— კონკურსზე რომ მივხვდით და ჩვენი პროექტი უფოთით თუნდაც კონკურსზე გადის, ეს გამომცემლობის დირექტორის, თამარ ნაჭყალის მოუხვედრის, მიზანშეწონილობის და ყოველდღიური მიხების შედეგია. რაც ვეცემ ღებულები, არ უნდა დავეცემოდ ყვეს კალენდრის დიზაინის, მკაცრი მალაი დასახურება. რომ არა მკაცრი შეტანილი დიზაინი, ვერც ღებ, ვერც ნინა და ვერც „უსტარა“ ამ კალენდრის ასე ვერ ვიპოვებდით. თავდაპირველად, როცა პოეზიის კალენდარს ვინცხოვით, ყველას კალენდარს ვავეთებდით, თუმცა მიხვდით, კედელზე 365 ფურცლიანი კალენდარი, რომელიც მალაი ხარისხის ფურცელზე უნდა დაბეჭდილიყო, არ დაიკადებოდა. ელემენტარულია, სიმძიმის გამო დაიკადება გაჭირდებოდა. მაკას იდეა იყო, კალენდარი ედღედან მაგდასე ჩამოგვეტანა და ვერ შევნიერ დღეს შემოგთავაზა, გავეკეთით საბაგირო კალენდარი, მივეთქმინა მხარის ჩამოხვის საშუალება, ავეთმოთ ზამზარუნ და წლის ბოლოს თუკი ვინმე ჩასანიშნა მხარის ჩამოხვის მოსურვებს, ხელში უნდა წავსვით ნიგინა შერჩევა. კალენდრის ორიგინალურობა და სიმდიდრე მართლაც რომ მკაცრი შეტანილი დიზაინია. ამიტომ, სულმოუთქმელად ველოდებით გაციხისთვის თვის. არ ვფიქრობ იდეას, მთავარი მონაწილეობის მიღება, საქმიანობისტი ვარ და პრიზი გავრჩევი, მაგრამ ჩვენ უკვე მთავარი პრიზი ქართველი მკითხველსაც მივიღებ. ძალიან მეგრმა ისე შეიყვანა ჩვენი კალენდარი, ვიცი, რომ ჩანით დაბეჭდვებს. რაც შეეხება პოეზიას, როგორც ვიცი, 2010 წლის კალენდარს ისეკითხულობენ ნიგინის მალაიზე. კარგმა ლექსმა ხომ დაძველება და მოდინდა დასასვლა არ იცის. ვისაც ვიღებო უყვარს, მისთვის სულერთია, კალენდარზე რა დღეა და რა რიცხვია.

ნეთანიაჰუ ვალაშელ პარეპნებს აღარ მოითხოვს

ისრაელის მასობრივი საინფორმაციო საშუალებების ცნობით, პრემიერ-მინისტრი ნეთანიაჰუ ვალაშელის თანხმობით, ისრაელის საპარლამენტო არჩევნების შემდეგ ისრაელის პარტიების „კადიმის“ ლიდერი შაულ მოდასე თანხმობს, პოლიტიკოსებს მალაი პარტიების დატოვონ ჯერ ოც დღე ურად არ დაუბანსტრევიან.

ცოტა ხნის წინ კი პარტია „ლეკუსი“ შეხვედრებზე, რომლის ხელმძღვანელიც ნეთანიაჰუ, პრემიერმა განაცხადა, რომ აუცილებელია განადგობა საპარლამენტო არჩევნების შემდეგ, რომლის მიზანშიც ქვეყანაში „პოლიტიკური სიტუაციის დალაგება“ იქნება. სავარაუდოდ არჩევნები 4 სექტემბერს უნდა გამარტულიყო, რაც ვადაზე 14 თვით ადრეა.

გამოთხოვების მიხედვით, ვადაშელი არჩევნების შემთხვევაში პრემიერის პარტია ქნესთვის 120 ადგილად შეიძლება მიიღებს, ეს კი ნეთანიაჰუს მიერ მმართველი კოალიციის ჩამოყვლებისათვის ცუდი შანსი არ იქნებოდა.

ისრაელის მასობრივი საინფორმაციო საშუალებების ცნობით, „კადიმის“ ნეთანიაჰუს მხარდებარის იმ შემთხვევაში დაპირდა, თუ იმ ქვეყნის მესტარ ცვლილებას დაუტარებ შანსს, რომელიც ორჯერ ურად ურად სასწავლებლის სტუდენტებს სამხედრო სასახლისთვის ათავისუფლებს. თებერვალში ქვეყნის კონსტიტუციონალ სასამართლომ აღნიშნული კანონი არაკონსტიტუციურად ცნო.

ისრაელის მასობრივი საინფორმაციო საშუალებების ცნობით, შაულ მოდასე ნეთანიაჰუს მთავარი შივი ვიდეორეგისტრის თანხმობას მიიღებს. ინფორმაციას „თანხმობა“ აქვეყნებს.

ბინამინ „აბი“ ნეთანიაჰუ 21 ოქტომბერი, 1949, თელ-ავივი) — ისრაელის სახელმწიფო და პოლიტიკური მოღვაწე, კონსერვატიული პარტია ლეკუსის ლიდერი (1993-1999 და 2005-დან), ისრაელის პრემიერ-მინისტრი (1996-1999 და 2009-დან). ის არის პირველი და დღემდე პირდაპირი ისრაელის პრემიერ-მინისტრი, რომელიც ისრაელის სახელმწიფოს დაფინანსების შედეგად აიღო. იყო ევროპის მინისტრი 2003-დან 2005 წლის 9 აგვისტომდე, როდესაც ის არიელ შარონის ხელდასმული მთავრობის გეგმის პროექტის ნიშნად გადადგა.

2006-2009 წლებში ქნესტში პოპულისტის ოლიგარქი ლიდერი. 2007 წლის აგვისტოში პარტიის არჩევნებში მოუფიქრების დამრცხებით პარტიის ხელმძღვანელის პოსტი შეინარჩუნა.

გ. შ.

Crossword puzzle grid with numbers 1-30 and a list of clues in Georgian.

Word search puzzle with a grid and a list of words to find in Georgian.

პართული ლარის ვიპარი უხსოვარი ვალუვაგის გავრცელებით კარსი

9 mai

აშშ დოლარი — 1,639

ინგლისური გირვანქა სტერლინგი — 2,6114

ევრო — 2,1551

რუსული რუბლი — 0,0549

აღმოსავლეთ სუბკონტინენტზე:
ცეკლებადი მდინარეებზე, წვიმა, ტემპერატურა დღისით — 21-25, ღამით — 10-14

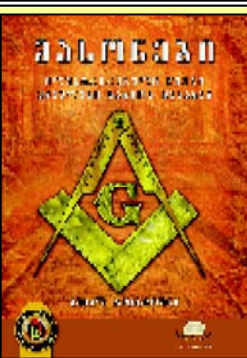
დასავლეთ სუბკონტინენტზე: ცეკლებადი მდინარეებზე, წვიმა, ტემპერატურა დღისით — 18-21, ღამით — 8-10

სამხმეთ სუბკონტინენტზე: ცეკლებადი მდინარეებზე, წვიმა, ტემპერატურა დღისით — 19-23, ღამით — 7-9

8 მაისიდან გაზეთ „ახალ თარბასთან“ ერთად „ისტორია და ამოუხსნობი საგუარო“ მეოთხე ტომი

ასსონები

გამოსულია: ვიკვლი ტომი ტირანები

ამორა ტომი 100 გამოჩენილი მხარეთმთავარი

მესამე ტომი კანიბალიზმის ისტორია

გამოსასვამდ მზადდება:

- უდიდესი ბრძოლა
- 100 ლივარი, ვინც შეხვალა ისტორია
- 100 გამოჩენილი მხარეთმთავარი
- ასსონები - ილუზიური სამეფო
- აფიშის ისტორია

ფასი გაზაფხულში ერთად 10 ლარი

4 მაისიდან ახალ თარბასთან ერთად

ქართული ენის სასკოლო განმარტებითი ლექსიკონი

ვიკვლი ტომი ფასი 6 ლარი

დასავლური პრესა უკრაინის ხელახლა გაპრეზიდენტებაზე წერს

დასავლური პრესა ვლადიმერ პუტინის ინაუგურაციას შეფასებს აძლიერებს, რომელმაც თავისი მმართველობის მესამე ვადა რუსეთის ოპოზიციისა და სექცედიანტული რაზმების წარმომადგენელთა სასტიკი შეტაკებების ფონზე დაიწყო.

„როიტერი“ აღნიშნავს, რომ ვლადიმერ პუტინი უკვე მესამედ გაიმართა კრემლისაკენ „ომონის“ მიერ დატყვევებული მისიონის გავლით, სადაც ბოლო ორი დღის განმავლობაში რუსეთის რეჟიმთან უთანხმოებაში მყოფი ათასზე მეტი ადამიანი დაიჭირეს.

უმაღლესი ხელისუფლების ესტადემა ვლადიმერ პუტინის მისმა „პროტექტემ“ დიმიტრი მედვედევმა გადასცა, რომელმაც ოთხნობიანი მმართველობის შემდეგაც კი „პრედილიდან გამოსვლა“ ვერ შეძლო, თუმცა მოახსრო კონსტიტუციის შეცვლა და პრეზიდენტობის ვადის გახანგრძლივება ექვს წლამდე.

„როიტერის“ მიერ გამოკითხული ექსპერტები აცხადებენ, რომ წინა 12 წლის განმავლობაში ვლადიმერ პუტინმა შეძლო იმ უპირობო მხარდაჭერის დაკარგვა, რომელიც მას მოსახლეობის უმრავლესობისგან ჰქონდა.

— საპროტესტო მოძრაობა ვლადიმერ პუტინის მიერ მარტის საპრეზიდენტო არჩევნებში გამარჯვების შემდეგ პრაქტიკულად წულის ტოლი იყო და მოულოდნელად კვლავ აფეთქდა ინაუგურაციამდე ერთი დღით ადრე, რასაც მილიონიანი მარშიც მოწმობს, რომელზეც მასობრივი დაპყვებები განხორციელდა, — წერს „როიტერი“.

„ასოშიუტედ პრესი“ კი წერს, რომ მაშინ, როდესაც ვლადიმერ პუტინი საპრეზიდენტო ფიცს დებდა, პოლიცია უკვე მეორე დღეა ცდილობდა ჩაეხშო პროტესტი ქალაქში. პოლიცია აკავებდა

„დაზღვ უფსეფხეცეცეს“ წარმართული დღეა

წიხიჯიჯუჯიჯი (უფსეფხეცეცეს)

პაპი — მშენიერი დღეა, ზედი გნვლობთ. **პაპი** — დასვენეთ და გაერთეთ, დღეს ნუ გადაიღებთ. **მუხამი** — სახლში დიდი სიხარული გელით. **ქიჩინი** — ის საქმე აკეთეთ, რაც კარგად გამოგადი. **წიხი** — დაწინაურება გინაიათ, ფულად გაქეთ. **პაპი** — სიყვარულში განართობთ, გელით საჩუქარი. **სასი** — თავს დამნაშავედ გრძნობთ, პატიება თხოვეთ. **დაინა** — ფული გაქეთ, ყველაფერი კარგად არის. **მუხამი** — არ აჩუქებთ, გადაწყვეტილება მშვიდად მიიღეთ. **თხის რა** — წარსულიდან ვიღაც ბრუნდება, მას თქვენთვის რაღაც აქვს სათქმელი. **მუხამი** — მოაწვეთ განტვირთვის დღე, მიიღეთ ხილი და ბოსტნეული. **მუხამი** — მშენიერი დღეა, ბედს ეწვეთ.

უფსეფხეცეცეს, იტყვებთ ესეს

გაბიშვილის საუკეთესო უოჩისი და ლონდონის პრესაპეჩივა

ანა ტატიშვილი მისთვის საუკეთესო სარიტინგო, 69-ე სადევხურს უწია. ეს მას შემდეგ მოხდა, რაც გასულ კვირის ზედიუშის გრანპრის ნაწევარფინალში გასვლისთვის წევნებურმა 130 ქულა მიიღო. იმის გათვალისწინებით, რომ ლონდონის ოლიმპიური თამაშების საწიგბურთო ტურნირის ბაზის გამოქვეყნებულ სულ უფრო და უფრო ციკტ დრო რჩება (განვიყვას 11 ივნისს გამოსაქვეყნებული რეიტინგის მიხედვით მოხდება), ტატიშვილს ჯერ საკმარისი რიოდენების ქულები არ აქვს. შეგახსენებთ, რომ ოლიმპიადზე პირდაპირ 56 საუკეთესო წიგბურთელი მოხვდება, მაგრამ, რადგანაც დიდი ბრიტანეთის დედაქალაქში თითოეული ქვეყნიდან 4 წიგბურთელი მუტი ვერ გაეწეზაერება, დავუშვათოთ ანას ტრაეში და მოთამაშეთა უარი, ანას მონის მისაღწევად დაახლოებით 65-ე ადგილზე მიახლოება სჭირდება, რაც შესრულებული ამოცანა სულაც არ ჩანს. ანა ტატიშვილს 882 ქულა აქვს, ხოლო 65-ე ადგილზე მყოფ ელენე დანილოვს — 930. ერთი, წევნებურს ქულა დასაცავი ბადრ დაარჩა და აწი ყველა დაგროვილი ქულა, სრულად ჩაეთვლო.

გაგრძელება მე-11 გვერდზე

შვეულად: 1. ქართული **ხიჯიჯუჯიჯი** **ფ**

პრიმა ბალერინა; 2. გულბურჯიჯილო, უფშაპო ადამიანი; 3. თეთრი ფერის მშრალი, გერმანული სამარკო ლეინო; 4. ხელოვნური მიკროკლიმატის მქონე აპარატი, რომელშიც ათავსებენ დღევანდელ წვილ ბავშვს; 5. ქალაქი სამეგრელოში; 6. ბალეტ „დონ-კიხოტის“ მუსიკის ავტორი; 7. დამბლა, მოქმედების უნარის დაკარგვა; 8. მდვილარეობა კრიეში; 9. ნავთობის, წყლის ამოსაქანი პნემატური მოწყობილობა ქაბურღილზე; 10. მდინარე გაგრაში; 11. ცეკვა, რომელიც კაბარეში სრულდება; 12. მოხასტური სამაჩაბლოში; 13. ბუნებრივი ნაკრძალი კახეთში.

თარბულად: 6. მთიანეთი ავღანეთში; 7. მოხარული და გადახეული ქართული ყველი; 8. საქარგავი ფერადი ძაფი; 9. შვიარაღებული მხარცველი; 10. სოფელთა სახელწოდება ესტონეთში; 11. სოფელთა სახელწოდება ესტონეთში; 12. პოპულარული ირლანდიური ჯინი; 13. თვალის ექიმი; 14. აქლემის ნაშვირი; 15. შავი ზღვის ზვიგენი; 16. შვედური მსუბუქი ავტომობილი; 17. მთიანეთი ევროპაში; 18. მსხვილი მემამულე ინდოეთში.

შეადგინა თ. გოგინაშვილი